

บทคัดย่อ

กัทริญญา จันทรัชย์ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

กองทุนหมู่บ้านบุคคาล

อาจารย์ที่ปรึกษา : อ.ดร. วิศิษฐ์พร วัฒนาวาทิน, 68 หน้า

ISBN

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองเมื่อจัดตั้งกองทุนและได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งจึงได้มีการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน โดยให้บัณฑิตกองทุนเป็นผู้ประเมินซึ่งวัตถุประสงค์ในการประเมินคือเพื่อให้ทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านบุคคาลว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดไว้หรือไม่และเพื่อให้ทราบปัจจัยด้านบวกด้านลบที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามตัวชี้วัดที่กองทุนหมู่บ้านกำหนดหรือไม่โดยใช้ชีพชีโมเดลเป็นรูปแบบในการประเมิน และใช้บร.1-12 เป็นเครื่องมือในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึก การสัมภาษณ์ และการจัดเวทีประชาคม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านบุคคาลพบว่าชาวบ้านเขียนโครงการขอเงินไม่ค่อยได้เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของกองทุนและเขียนหนังสือไม่ค่อยได้ และในการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนเป็นไปด้วดีเนื่องจากเป็นผู้ที่เคยผ่านงานมาแล้วและเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง ชาวบ้านได้มีการพึ่งพาตนเองเช่นกระบวนการสรรหาคณะกรรมการกองทุน การร่างระเบียบกองทุนซึ่งมีการประชุมตามความเหมาะสมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งหรือตามความเหมาะสมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน การเกิดกองทุนหมู่บ้านได้นั้นเริ่มจากชาวบ้านมีความสามัคคีร่วมมือกันประสานงานจัดตั้งกองทุน และมีความต้องการอยากให้มีกองทุนเกิดขึ้นเพื่อที่จะได้มีเงินทุนในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น อีกทั้งคณะกรรมการกองทุนมีคุณสมบัติครบตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนและส่วนใหญ่มีความพร้อมและเต็มใจที่จะเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชาวบ้านสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับมีการวางแผนจัดสรรผลประโยชน์จากกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านทั้งพัฒนาคนและพัฒนาสิ่งแวดล้อมรวมถึงการช่วยเหลือผู้ค่อยโอกาสและสาธารณประโยชน์ ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลให้กองทุนหมู่บ้านบุคคาลบรรลุเป้าหมายได้แก่ลักษณะความเป็นอยู่แบบเครือญาติซึ่งก่อให้เกิด

ความรักใคร่ปรองดองกัน ส่วนใหญ่มีอาชีพและรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัวได้เพิ่มมากขึ้น
เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ไม่ต้องไม่ทำงานที่อื่นทำให้เกิดความอบอุ่นเพิ่มขึ้นภายใน
ครอบครัว ส่วนปัจจัยด้านลบที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านนุดาลได้แก่ การมี
หนี้สินเดิมอยู่ก่อนที่จะมีกองทุนเงินด้านเข้ามา เช่น หนี้สินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การ
เกษตร และหนี้รายทุนนอกระบบ โดยเฉพาะหนี้สินของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุน เกิดการสร้างองค์กร
เครือข่ายเชื่อมโยงการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกองทุนหมู่บ้านนุดาลและกองทุนหมู่บ้านอื่น ในตำบล
เดียวกัน การจัดเวทีประชาคมระดับหมู่บ้านและระดับตำบลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์
และการแก้ปัญหาาร่วมกันของตัวแทนชาวบ้านในตำบล ไชยมงคลและตัวแทนคณะกรรมการกองทุน
แต่ละหมู่บ้าน ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านนุดาล มาจากความเชื่อศรัทธาต่อตนเอง
ไม่มีการคดโกงกันภายในหมู่บ้าน โดยเฉพาะเรื่องการชำระหนี้ การที่ประชาชนในหมู่บ้านมีงานทำ
มีรายได้ทุกครอบครัวทำให้ศักยภาพด้านฐานะการเงินของชาวบ้าน มีความมั่นคง มีความเป็นอยู่ดี
ขึ้น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านก่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งเป็น
ผลให้กองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็งและยั่งยืน ผลกระทบโดยตรง สมาชิกผู้กู้เงินสามารถมีเงินลง
ทุนประกอบอาชีพทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นในครอบครัว ทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นภายในหมู่บ้าน
และผลประโยชน์จากกองทุนมีไว้ให้สมาชิกผู้กู้ต่อไปในอนาคต ผลกระทบโดยอ้อม มีเงินทุน
หมุนเวียนภายในหมู่บ้าน เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนอุดหนุนเกื้อกูลกันก่อให้เกิดความผาสุกในทุก
ครอบครัว ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศอีกระดับหนึ่งด้วย

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....